

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO – 4100-02-07/2013
P/13/167

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**(tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej)**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/167 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r., cz. 85/30 – województwo wielkopolskie

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler Marek Rozwalka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85220 z dnia 14 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Miejskiej Górcie, ul. Rynek 33, 63-910 Miejska Górka

Kierownik jednostki kontrolowanej Karol Skrzypczak, Burmistrz Miejskiej Górki

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Gminy Miejska Górka w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawę powyższej oceny stanowią prawidłowe działania w zakresie:

- planowania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- wykorzystania dotacji celowych przekazanych na realizację tych zadań zgodnie z przeznaczeniem oraz wykazania prawidłowych danych sprawozdawczych z realizacji tych zadań, jak również terminowego ich rozliczania,
- sporządzania kwartalnych sprawozdań Rb-50 – o dochodach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz terminowego ich przekazywania.

Wpływ na dokonaną ocenę miały również ustalone nieprawidłowości dotyczące: przebiegu postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, wydawania upoważnień do wykonywania określonych czynności dla kierownictwa i pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, określania w aktach wewnętrznych Urzędu zadań, wydawania decyzji administracyjnych, a także nadzoru nad dokumentacją finansową związaną z wykonywaniem usług na rzecz Gminy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez Gminę Miejska Górka dotacji z budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

1.1. W dniu 24 października 2011 r. Gmina Miejska Górka (dalej także „Gmina”) otrzymała od Wojewody Wielkopolskiego pismo nr FB.I-2.3110-9/11 informujące o prognozowanych na 2012 rok dochodach związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz o projektowanym poziomie dotacji na 2012 rok. Projektowana kwota dotacji przeznaczonych na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyniosła 3.285.102 zł, w tym w dziale 750 – Administracja publiczna – 74.100 zł oraz dziale 852 – Pomoc Społeczna – 3.211.002 zł. Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Lesznie poinformowała Gminę w dniu 20 października 2011 r., stosownie do pisma nr DLS 3101-21/11, o przewidzianej w projekcie budżetu państwa (dz. 751, rozdz. 751101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa) dotacji celowej na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w kwocie 1.584 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 583-586]

Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone Gminie ustawami realizowane były w rozdziałach 01095, 75011, 75101 w Urzędzie Miejskim w Miejskiej Górcie (dalej także „Urząd”), natomiast w rozdziałach 85212, 85213, 85219, 85228 i 85295 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie (dalej także „OPS”).

[Dowód: akta kontroli, str. 414-415, 654-655, 813-824, 921]

Burmistrz Miejskiej Górki został poinformowany przez Kierownika OPS, pismem z dnia 24 października 2011 r., o projekcie prognozowanych wydatków na 2012 r., który uwzględniał planowane kwoty dotacji wynikające z informacji Wojewody Wielkopolskiego o projektowanym poziomie dotacji. Z wyjaśnień Burmistrza wynikało, że w oparciu o przedłożone materiały planistyczne, a także w oparciu o skalkulowane w sposób „bardzo realistyczny” dochody własne, planowane subwencje, udziały w podatkach, planowane dotacje na zadania zlecone i własne oraz inne umowy i porozumienia, opracowano zestawienie dochodów i wydatków do projektu budżetu. Przyjęte w projekcie budżetu Gminy na rok 2012 (zarządzeniem Nr 81/2011 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 10 listopada 2011 roku) kwoty dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie i innych zadań zleconych ustawami były zgodne z treścią informacji przekazanych Gminie przez dysponentów części budżetowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 583-586, 837-841, 862-867]

W dniu 3 kwietnia 2012 r. Wojewoda Wielkopolski poinformował Gminę (pismem nr FB-I.3111.88.2012.4) o przyjętym, w oparciu o uchwaloną ustawę budżetową, planie dochodów na 2012 rok związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz ogólnym planie dotacji celowych na 2012 r. Dotacje na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zaplanowano w kwocie 3.315.847 zł, w tym w dziale 750 – 74.100 zł oraz dziale 852 – 3.241.747 zł. Z informacji Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Lesznie, przekazanej Gminie w dniu 29 marca 2012 r. (pismo nr DLS-3101-8/12) wynikało natomiast, że w związku z przyjęciem ustawy budżetowej, ostateczna kwota dotacji celowej na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców

wynosi 1.584 zł. Poza opisanymi wyżej informacjami dysponentów części budżetowych o kwotach dotacji, Gmina otrzymała od Wojewody Wielkopolskiego w 2012 r. łącznie 14 informacji dotyczących zmian planu dotacji celowych na realizację w 2012 r. powyższych zadań. Kwoty określone w przekazanych Gminie przez dysponentów części budżetowych informacjach zostały w sposób prawidłowy ujęte w przyjętym uchwałą Nr XV/70/12 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie z dnia 31 stycznia 2012 roku budżecie gminy na 2012 r. oraz dokonywanych jego zmianach.

[Dowód: akta kontroli, str. 547-633]

Zarządzeniem Nr 98/12 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 2 lutego 2012 r. ustalony został m.in. plan finansowy dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, który wykazywał po stronie tych dochodów/wydatków kwotę 3.286.686 zł. Zwiększenia planu do kwoty 3.649.218 zł dokonano Zarządzeniem Nr 108/12 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 27 kwietnia 2012 r. Opisanie wyżej zarządzenia Burmistrza przekazane zostały do Wydziału Finansów Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu pismami, odpowiednio z dnia 3 lutego i 27 kwietnia 2012 r. Opracowanie ww. planów finansowych było zgodne z treścią art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (dalej „ustawa o finansach publicznych”).

[Dowód: akta kontroli, str. 711-720, 837]

1.2. Przekazanie Gminie przez dysponentów części budżetowych informacji o kwotach dotacji celowych przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej następowało w terminach określonych w art. 143 § 1 i art. 148 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód: akta kontroli, str. 574-578, 583-586]

1.3. Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone Gminie Miejska Górka ustawami realizowane były w 2012 roku w Urzędzie oraz OPS. Informacja służąca opracowaniu projektu planu finansowego na rok 2012, uwzględniająca przedstawione przez Wojewodę Wielkopolskiego dane w zakresie projektowanych kwot dotacji, skierowana została do OPS pismem Urzędu z dnia 14 listopada 2011 r. Pismem z dnia 1 lutego 2012 roku Urząd przekazał ponadto tej jednostce informację opartą o ww. dane, służącą opracowaniu planu finansowego na rok 2012. Przekazanie tych informacji wypełniało dyspozycję art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód: akta kontroli, str. 583-586, 721-729]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy Miejska Górka w badanym obszarze.

2. Wykorzystanie przez Gminę Miejska Górka dotacji

Opis stanu faktycznego

2.1. W 2012 r. Gmina realizowała zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami w następujących rozdziałach:

- rozdz. 01095 (Pozostała działalność): plan na dzień 31.12.2012 r. - 532.679,00 zł; wykonanie – 532.676,14 zł (100% planu),

¹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

- rozdz. 75011 (Urzędy Wojewódzkie): plan – 74.100,00 zł; wykonanie - 74.100,00 zł (100%),
- rozdz. 75101 (Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa): plan – 1.584,00 zł; wykonanie – 1.584,00 zł (100%),
- rozdz. 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego): plan – 3.502.747,00 zł; wykonanie – 3.469.738,48 zł (99,06%),
- rozdz. 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej): plan - 27.000,00 zł; wykonanie – 24.698,16 zł (91,47%),
- rozdz. 85219 (Ośrodki pomocy społecznej): plan – 1.300,00 zł; wykonanie – 1.200,00 zł (92,31%),
- rozdz. 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze): plan – 10.900,00 zł; wykonanie – 10.873,72 zł (99,76%),
- rozdz. 85295 (Pozostała działalność): plan – 37.900,00 zł; wykonanie – 36.600,00 zł (96,57%).

[Dowód: akta kontroli, str. 654-655, 757-777]

Środki dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami przekazywano do Gminy w 2012 r.: w rozdz. 01095 w dwóch transzach, rozdz. 75011 w 12 miesięcznych transzach, rozdz. 75101 w 12 miesięcznych transzach, rozdz. 85212 w 22 transzach uruchamianych comiesięcznie, rozdz. 85213 w 12 miesięcznych transzach, rozdz. 85219 w trzech transzach, rozdz. 85228 w dziewięciu miesięcznych transzach, rozdz. 85295 w dziesięciu miesięcznych transzach. Tryb przekazywania środków umożliwiał terminową realizację zadań.

W Gminie nie dokonywano szacowania wielkości niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu administracji rządowej finansowanych w rozdziałach 75011 oraz 75101. Środki na realizację zadania związanego ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (rozdz. 01095), jak wyjaśnił Burmistrz, szacowano w oparciu o wielkości wynikające ze składanych wniosków i wydawanych w tym zakresie decyzji. W odniesieniu do zadań realizowanych przez OPS Burmistrz podał, że jednostka ta kierowała comiesięcznie, zgodnie z wytycznymi Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zapotrzebowania na dotacje, oparte m.in. na bilansach wygenerowanych z programów obsługujących poszczególne zadania wytyczone dla tej jednostki. Dostęp do ww. danych mieli pracownicy WUW.

[Dowód: akta kontroli, str. 634-647, 697-710, 829, 909-913]

2.2. Przekazywanie przez Urząd otrzymanych od dysponentów części budżetu państwa środków dotacji celowych, przeznaczonych na realizację przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcze zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, następowało w terminach umożliwiających pełne i terminowe wykonywanie przez tę jednostkę zadań.

[Dowód: akta kontroli, str. 908]

Środki finansowe przekazywano do OPS w terminach od 1 do 4 dni od dnia wpływu do Gminy środków od dysponentów części budżetowych, z wyjątkiem jednego przypadku (10 dni). Środki te przekazano do OPS w ramach 56 transz w poszczególnych rozdziałach.

[Dowód: akta kontroli, str. 649-653]

2.3. Gmina, wykonując zadania z zakresu administracji rządowej realizowane w rozdziałach 01095, 75101, 85212, 85213, 85219, 85228 i 85295 nie dofinansowywała ich środkami własnymi, przy czym przekazane na ten cel środki dotacji umożliwiały pełną realizację zadań.

Kwota dotacji przekazanej w rozdziale 75011 – Urzędy Wojewódzkie, wynoszącej (w latach 2011-2012 oraz planu na 2013 r.) kwotę 74.100,00 zł, nie pokrywała w całości wydatków związanych z utrzymaniem etatów. Sytuacja ta nie wpłynęła jednak, jak wynikało z wyjaśnień Burmistrza, na wykonanie tego zadania. Wyjaśniający podał, dokumentując to sporządzonym w toku kontroli NIK zestawieniem danych, że całkowity koszt realizacji zadania finansowanego w tym rozdziale wyniósł 118.062,50 zł, w związku z czym środki własne wydatkowane na jego realizację stanowiły kwotę 43.962,50 zł, tj. 37% wartości tego zadania. Pełna realizacja zadania była natomiast możliwa tylko przez jego dofinansowanie środkami własnymi, przy czym Wojewoda szacując środki na jego realizację w latach 2011-2013, nie uwzględnił nawet poziomu inflacji. Burmistrz stwierdził jednocześnie, że liczy na to, że Wojewoda przedstawi sposób i metodę obliczania środków przeznaczonych na wydatki związane z utrzymaniem etatów, natomiast jeśli takich wyliczeń nie otrzyma, to w 2013 roku zwróci się o zwiększenie dotacji na ten cel.

[Dowód: akta kontroli, str. 654-655, 757-777, 829-826, 918, 922]

W Urzędzie przyjęto praktykę niezawierania z pracownikami odrębnych umów na wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Osoby te wykonywały zadania na podstawie umowy o pracę i zakresu czynności, bez względu na wykonywanie zadania zleconego gminie, czy jej zadania własnego.

[Dowód: akta kontroli, str. 903-913]

2.4.1. W rozdziale 01095 (Pozostała działalność) Gmina realizowała zadania określone w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej².

Na realizację tego zadania Gmina otrzymała w 2012 r. środki w łącznej kwocie 532.678,66 zł. Ze środków przekazanej dotacji Gmina wydatkowała łącznie w 2012 roku kwotę 532.676,14 zł, z tego w § 4010 – 8.728,00 zł, § 4110 – 1.500,32 zł, § 4120 – 213,84 zł, § 4430 – 522.233,98 zł. Zwrotu Wojewodzie Wielkopolskiemu niewykorzystanej części dotacji w łącznej kwocie 2,52 zł dokonano w dwóch częściach, tj. 1,49 zł w dniu 21 maja 2012 r. i 1,03 zł w dniu 15 listopada 2012 r., stosownie do postanowień § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę³.

[Dowód: akta kontroli, str. 634, 654-659, 767-777, 847-849, 857-860]

Koszty wynagrodzeń poniesione przez Gminę w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego oraz

² Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.

³ Dz. U. Nr 160, poz. 1132 ze zm.

na jego wypłatę (10.442,16 zł) stanowiły 2% wypłaconej Gminie kwoty dotacji, zgodnie z art. 8 ust. 5 wyżej wskazanej ustawy.

[Dowód: akta kontroli, str. 456-459, 670-673, 767-777]

Wnioski o przekazanie Gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę przekazane zostały do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu pismami z dnia 14 marca 2012 r. (wysłanym w dniu 15 marca 2012 r. – w zakresie wniosków o zwrot podatku złożonych w okresie od 1 do 29 lutego 2012 r.) oraz 10 września 2012 r. (wysłanym w dniu 11 września 2012 r. – w zakresie wniosków za okres od 1 do 31 sierpnia 2012 r.). Przekazanie wniosków nastąpiło z zachowaniem terminów określonych w § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli, str. 441-444]

Gmina, z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia przekazywała Wojewodzie Wielkopolskiemu okresowe rozliczenia dotacji oraz okresowe sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku, jak również roczne rozliczenie dotacji oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku.

W odniesieniu do wydanych decyzji dotyczących 377 wniosków o zwrot podatku akcyzowego złożonych w okresie od 1 do 29 lutego 2012 r., wydatki Gminy związane z dokonanymi zwrotami podatku wyniosły 316.163,46 zł. Wydatki na zwrot tego podatku dotyczące 340 wniosków złożonych w okresie od 1 do 31 sierpnia 2012 r., wyniosły natomiast 206.070,52 zł. Łączna wartość dokonanego w 2012 roku zwrotu producentom podatku akcyzowego wyniosła kwotę 522.233,98 zł.

Kwoty wykazane w powyższych rozliczeniach, sprawozdaniach, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu.

[Dowód: akta kontroli, str. 445-459, 464-514, 656-659]

Postępowania w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej prowadził pracownik Wydziału Finansowego Urzędu – Podinspektor do spraw wymiaru podatku, posiadający kwalifikacje do realizacji tego zadania. Zagadnienia związane z realizacją tych obowiązków ujęte zostały w zakresie obowiązków tej osoby.

[Dowód: akta kontroli, str. 439, 896-897]

Ww. osoba posiadała nadane w dniu 11 stycznia 2012 r. upoważnienie Administratora Bezpieczeństwa Danych (Burmistrza) do przetwarzania danych osobowych w formie tradycyjnej oraz elektronicznej (we wskazanych zakresach: ewidencja ludności, podatki).

[Dowód: akta kontroli, str. 886-887]

Badaniu w toku kontroli poddano łącznie, na zasadzie celowego doboru próby, 223 postępowania (32% ogółu) w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, w tym 125 postępowań (33% ogółu) dotyczących wniosków złożonych od 1 do 29 lutego 2012 r. i 98 postępowań (29% ogółu) w zakresie wniosków złożonych w okresie od 1 do 31 sierpnia 2012 r.

Wszystkie wnioski złożone zostały w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ww. ustawy, decyzje wydane zostały w terminie 30 dni od złożenia wniosku (art. 5 ust. 4 ustawy), natomiast wypłata zwrotów podatku akcyzowego przyznanego na

podstawie wydanych decyzji następowała w terminach wskazanych w art. 7 ust. 1 tejże ustawy. Ponadto wartości zwrotów określone w wydanych decyzjach ustalone zostały w prawidłowych wysokościach (art. 4 ustawy), z zachowaniem wymaganego okresu za który przyznane zostały świadczenia (art.5 ust. 2 ustawy).

[Dowód: akta kontroli, str. 515]

W decyzji Burmistrza Miejskiej Górk Nr WF.3153.148.2012 z dnia 1 marca 2012 r., ustalającej dla T.F. kwoty: rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego na 2012 r., zwrotu podatku akcyzowego oraz części limitu pozostałego do wykorzystania w 2012 r., wskazano, iż wniosek o zwrot ww. podatku złożony został w dniu 1 marca 2012 r., podczas gdy jego faktyczne złożenie do Urzędu Miejskiego w Miejskiej Górcie nastąpiło w dniu 17 lutego 2012 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 433-438]

W przyjętym do Urzędu w dniu 2 lutego 2012 r. jako prawidłowy wniosku o zwrot podatku akcyzowego złożonym przez Hodowla Zarodowa Zwierząt „Ż.” Sp. z o.o., w części IV - Oświadczenie o powierzchni użytków rolnych nie zawarto danych w zakresie tejże powierzchni (puste pole). Decyzja w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego Nr WF.3153.7.2012 z dnia 27 lutego 2012 r., wydana w odniesieniu do ww. wniosku, uwzględniała powierzchnię użytków rolnych w posiadaniu którego jest powyższy podmiot, w wysokości 376,2218 ha.

[Dowód: akta kontroli, str. 427-432]

2.4.2. Na realizację w 2012 r. w Urzędzie, w rozdz. 75011 (Urzędy Wojewódzkie) zadań z zakresu administracji rządowej, Gmina otrzymała środki dotacji celowej w łącznej kwocie 74.100,00 zł, które w całości wykorzystano. Środki przekazanej przez Wojewodę Wielkopolskiego dotacji wydatkowano w: § 4010 w kwocie 60.277,00 zł, § 4040 – 3.300,00 zł, § 4110 – 8.965,00 zł, § 4120 – 1.558,00 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 635-636, 654-655, 660-663, 767-777]

Zadania finansowane powyższą dotacją realizowane były w ramach następujących stanowisk pracy:

- a) Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (1 etat) – wykonujący zadania określone w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawie z dnia 29 września Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawie z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, polegające m.in. na prowadzeniu akt stanu cywilnego, przyjmowaniu oświadczeń woli o wstąpieniu w związek małżeński oraz prowadzeniu postępowań w zakresie wydawania dokumentów tożsamości,
- b) Inspektor w Urzędzie Stanu Cywilnego (1/4 etatu) – wykonujący zadania określone w ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, polegające m.in. na prowadzeniu ewidencji ludności, wydawaniu decyzji o zameldowaniu i wymeldowaniu, przekazywaniu danych meldunkowych do Centralnego Biura Adresowego, prowadzeniu kart osobowych mieszkańców gminy,
- c) Inspektor w Wydziale Organizacyjnym (1/4 etatu) – wykonujący zadania określone w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, polegające m.in. na przyjmowaniu wniosków do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, rejestracji wniosku, jego przetwarzania z wersji papierowej w elektroniczną, wystawiania urzędowych poświadczeń odbioru wniosków,

- d) Inspektor w Wydziale Organizacyjnym (1/2 etatu) – wykonujący zadania określone w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, polegające na opracowywaniu planów operacyjnych dla Gminy, opracowywaniu planów szkoleń obronnych oraz planu działania w zakresie obrony cywilnej szefa obrony cywilnej Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 813-827, 925-931]

W ramach obsługiwanego systemu wydawania dowodów osobistych w 2012 roku wykonanych i wydanych zostało 650 dowodów osobistych. W powyższym okresie do Urzędu złożonych zostało 675 wniosków o wydanie takiego dokumentu. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej złożono i prawidłowo przetworzono w tym okresie 282 wnioski.

[Dowód: akta kontroli, str. 817-819, 825]

Przypisanie zadań z zakresu administracji rządowej wyznaczonym pracownikom Urzędu zapewniło właściwą realizację tychże zadań.

[Dowód: akta kontroli, str. 813-827, 896-897]

Zarządzeniem Nr 90/2012 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 10 stycznia 2012 r. wdrożona została polityka bezpieczeństwa dotycząca przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Miejskim w Miejskiej Górcie. W ramach tego aktu wprowadzono Politykę bezpieczeństwa systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie, w której w wykazie zbiorów danych osobowych oraz programów do przetwarzania tych danych wskazano ewidencję ludności oraz ewidencję dowodów osobistych. Osoby realizujące zadania z zakresu administracji rządowej posiadały nadane w dniu 11 stycznia 2012 r. upoważnienia Administratora Bezpieczeństwa Danych (Burmistrza) do przetwarzania danych osobowych w formie tradycyjnej oraz elektronicznej (we wskazanych zakresach: zarządzanie kryzysowe, akcja kurierska, ewidencja ludności, dowody osobiste, koncesje na alkohol, ewidencja działalności gospodarczej).

[Dowód: akta kontroli, str. 888-895]

Realizacja w rozdz. 75011 przez pracowników Urzędu zadań opisanych w nin. punkcie uwzględniona została w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu przyjętym Zarządzeniem Nr 41/11 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 29 kwietnia 2011 r. oraz zakresach czynności pracowników realizujących te zadania. Pracownicy zatrudnieni w Urzędzie Stanu Cywilnego posiadali ponadto wydane przez Burmistrza upoważnienia do prowadzenia spraw związanych z wydawaniem i unieważnianiem dowodów osobistych, określonych we wskazanej wyżej ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 30-51, 820-824, 923-924]

W informacji przekazanej przez Gminę do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu pismem Zn:AO-1020/1-07 z dnia 22 czerwca 2007 r. podano, że w Urzędzie w realizację zadań z zakresu administracji rządowej zaangażowane są 2 etaty, przy czym zadania realizowane są przez czterech pracowników, w tym jednego na pełnym etacie.

[Dowód: akta kontroli, str. 917]

Wykazane w sprawozdaniach Rb-50 – kwartalne sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał (Urzędu oraz zbiorczym Gminy) wydatki poniesione w rozdz. 75011 §: 4010, 4040,

4110 i 4120 nie przekraczały (w ramach dokonywanych przeksięgowowań) wartości wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) wynikających z podanych wyżej części etatów pracowników zatrudnionych przy realizacji ww. zadań.

[Dowód: akta kontroli, str. 660-663, 674-681, 750-756, 770-777, 902-907]

2.4.3. Na realizację w Urzędzie w 2012 r. zadań związanych z prowadzeniem i aktualizacją stałego rejestru wyborców Gmina otrzymała z Krajowego Biura Wyborczego w rozdz. 75101 (Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa) dotację celową w wysokości 1.584,00 zł. Otrzymane środki wykorzystane zostały w całości w § 4210 – 750,00 zł oraz § 4300 – 834,00 zł. W wydatkach Urzędu ujętych w ww. paragrafach uwzględniono koszty związane z obsługą informatyczną oraz zakupem materiałów.

[Dowód: akta kontroli, str. 637-638, 664-665, 682-696, 757-766]

Zadania w ww. zakresie realizował w Urzędzie pracownik – Inspektor w Urzędzie Stanu Cywilnego. Zadanie to uwzględnione zostało w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu.

[Dowód: akta kontroli, str. 30-51, 921]

2.4.4. Na realizację w 2012 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w dziale 852 – Pomoc społeczna, Gmina otrzymała środki dotacji celowej w następujących wysokościach:

- rozdz. 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) - 3.502.747,00 zł,
- rozdz. 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej) - 27.000,00 zł,
- rozdz. 85219 (Ośrodki pomocy społecznej) - 1.300,00 zł,
- rozdz. 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze) – 10.900,00 zł,
- rozdz. 85295 (Pozostała działalność) – 36.700,00 zł.

Gmina wykorzystwała środki ww. dotacji w wysokości: w rozdz. 85212 – 3.469.738,48 zł, rozdz. 85213 – 24.698,14 zł, rozdz. 85219 – 1.200,00 zł, rozdz. 85228 – 10.873,72 zł, rozdz. 85295 – 36.600 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 639-647, 654-655, 767-777]

Zwrotu niewykorzystanych części dotacji dokonano w rozdziałach: 85212 w kwocie 33.008,52 zł w dniu 11 stycznia 2013 r., 85213 – 2.301,84 zł w dniu 11 stycznia 2013 r., 85219 – 100,00 zł w dniu 11 stycznia 2013 r., 85228 – 26,28 zł w dniu 11 stycznia 2013 r., 85295 – 100,00 zł w dniu 11 stycznia 2013 r. Zwrotów dotacji dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód: akta kontroli, str. 654-655, 850-856]

W rozdziale 85212 ponoszone były wydatki na wypłaty świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie społeczne od niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz wydatki na obsługę ww. świadczeń. Wydatki ponoszone w rozdz. 85213 dotyczyły opłacania składek na

ubezpieczenie zdrowotne od niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne. W rozdziale 85219 ponoszono wydatki na wynagrodzenie opiekuna prawnego. Wydatki związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych ponoszono w rozdziale 85228, natomiast w rozdziale 85295 ponoszone wydatki związane były z realizacją rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

[Dowód: akta kontroli, str. 414-415]

Gmina na realizację świadczeń rodzinnych (rozd. 85212) wydatkowała ogółem w 2012 r. kwotę 3.206.033,70 zł, z tego na zasiłki rodzinne – 1.465.422,80 zł, zasiłki pielęgnacyjne – 539.325,00 zł, świadczenia pielęgnacyjne – 987.105,90 zł, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka – 92.000,00 zł, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – 122.180,00 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-114]

W powyższym okresie wypłaconych zostało 10.969 świadczeń w ramach zasiłków rodzinnych, 4.682 świadczenia stanowiące dodatki do zasiłków rodzinnych, 3.538 świadczeń – zasiłków pielęgnacyjnych, 1.932 świadczenia pielęgnacyjne oraz 92 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. W ramach funduszu alimentacyjnego Gmina zrealizowała w 2012 r. 420 świadczeń.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-114]

Burmistrz w 2012 roku wydał jedną decyzję przyznającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorcy innego niż ubezpieczeni, spełniającego kryterium dochodowe o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dotyczyło to decyzji nr OPS-PS.4616.01.2012.GD z dnia 14 grudnia 2012 r. W treści decyzji, przyznającej prawo do tych świadczeń na okres od 14 grudnia 2012 do 28 lutego 2013 podano w podstawie prawnej nieprawidłowy (nieistniejący) przepis, tj. art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

[Dowód: akta kontroli, str. 296-297]

Obsługę świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych sprawowało w 2012 r. dwóch pracowników, zatrudnionych w wyodrębnionej organizacyjnie sekcji OPS, posiadających kwalifikacje do realizacji tych zadań. Zagadnienia związane z ich realizacją ujęte zostały w zakresach obowiązków i odpowiedzialności tych osób.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-114, 121-158]

Pracownicy OPS, o których mowa wyżej, pracownicy socjalni posiadali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych nadane przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji (Kierownika OPS). W jednostce tej obowiązuje Zarządzenie Nr 5/2009 Kierownika OPS z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia Polityki bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych oraz Instrukcji zarządzania systemem informatycznym OPS.

[Dowód: akta kontroli, str. 231-262]

Upoważnienia Burmistrza do wydawania decyzji, prowadzenia postępowań oraz podejmowania działań w zakresie objętym m.in. realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, posiadają Kierownik OPS oraz inspektor, o którym mowa wyżej.

Badanie treści udzielonych upoważnień wykazało, że:

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

- a) następujące upoważnienia Burmistrza dla Kierownika OPS, wydano z naruszeniem obowiązujących przepisów:
- upoważnienie Burmistrza z dnia 2 lipca 2007 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w którym wskazano art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵. Upoważnienie to stosownie do art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, winna udzielić rada gminy;
 - upoważnienie wydane na podstawie Zarządzenia Nr 96/2004 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 30 listopada 2004 r. do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatków mieszkaniowych, w którym wskazano art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 7 ust. 1 a ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zmianie ustawy o dodatkach mieszkaniowych⁶, podczas gdy należało wskazać art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych⁷.
- b) w wydanym Zarządzeniem Nr 85/2011 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 18 listopada 2011 r. upoważnieniu dla D.P. do zatwierdzania w czasie usprawiedliwionej nieobecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie dokumentów księgowych do wypłaty oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należącej do właściwości gminy wskazano nieprawidłową podstawę prawną. Dotyczyło to wskazania w tej podstawie art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 2005 r. (jednocześnie nieprawidłowo podano datę wydania ww. aktu) o finansach publicznych⁸, który to przepis utracił moc z dniem 1 stycznia 2010 r.
- c) w wydanej Zarządzeniem Nr 132-1/12 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 8 sierpnia 2012 r. zmianie nadanych upoważnień dla Pani D.P. wskazano następujące upoważnienia do:
- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczki alimentacyjnej – Zarządzeniem Nr 33/07 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 13 lipca 2007 r. (poz. 2 zarządzenia),
 - do przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odbioru oświadczeń majątkowych – upoważnieniem Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 17 lipca 2008 r. (poz. 3 zarządzenia),
podczas gdy upoważnienia te nie obowiązywały na dzień dokonania ich zmiany, tj. w odniesieniu do pierwszego - w dniu 17 czerwca 2010 r. wydano nowe upoważnienie; drugiego – z dniem 14 czerwca 2010 r. uchylono art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁹.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-114, 164-165, 170-171, 177]

Od 2008 roku do dnia kontroli, obsługa finansowa OPS sprawowana była, stosownie do corocznie zawieranych pomiędzy Kierownikiem OPS i Burmistrzem umów obsługi finansowej jednostki sektora finansów publicznych, przez pracownika

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 240, poz. 2406

⁷ Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

Wydziału Finansowego Urzędu. Obejmowała ona m.in. prowadzenie rachunkowości, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywanie wstępnej kontroli legalności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym jednostki, dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Wykonywanie tych zadań wskazane zostało w zakresie czynności pracownika Wydziału Finansowego wykonującego te czynności.

[Dowód: akta kontroli, str. 54-55, 828, 909-913]

W przyjętym Zarządzeniem Burmistrza Miejskiej Górci z dnia 29 kwietnia 2011 r. Regulaminie Organizacyjnym Urzędu, w części dotyczącej zadań prowadzonych przez Wydział Finansowy (§ 26) nie wskazano zadań polegających na realizowaniu obsługi finansowej jednostek sektora finansów publicznych, jak również zadania związanego z prowadzeniem postępowań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, o którym mowa w punkcie 2.4.1. nin. wystąpienia.

[Dowód: akta kontroli, str. 30-51]

W OPS sporządzane były m.in. kwartalne sprawozdania rzeczowo-finansowe o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również kwartalne sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy uprawnionym do alimentów. Sprawozdania te przekazywano do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu terminowo. Dane zawarte w tych sprawozdaniach sporządzonych za IV kwartał 2012 r. w zakresie wydatków poniesionych na realizację świadczeń w 2012 r. były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[Dowód: akta kontroli, str. 191-230, 299-305, 325-334, 351-355, 385-389]

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalone zostały zgodnie z art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹⁰ oraz art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

[Dowód: akta kontroli, str. 299-305, 385-389, 730-736, 191-230, 842-846]

Do dnia 28 lutego 2013 r. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie nie złożył Radzie Miejskiej w Miejskiej Górcie corocznego sprawozdania z działalności ośrodka za 2011 r., o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹¹.

[Dowód: akta kontroli, str. 909-913]

2.5. W dniu 30 kwietnia 2012 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą zawarte zostało porozumienie w sprawie powierzenia zadań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Porozumieniem tym Wojewoda powierzył zadanie wynikające z ustawy z 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych, polegające na utrzymaniu grobów i kwater wojennych na obszarze Gminy. Do zakresu zadania należało m.in. wykonanie i montaż tablic z nazwiskami ofiar terroru okupanta niemieckiego na przebudowywanym pomniku nad mogiłami znajdującymi się na cmentarzu klasztoru OO. Franciszkanów w Karolinkach-

¹⁰ Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 182

Goruszkach. Na realizację zadania zaplanowano dotację w wysokości 33.900,00 zł, a przekazanie środków miało nastąpić w terminie 60 dni od dnia podpisania porozumienia. Termin wykorzystania dotacji oraz termin wykonania zadania strony ustaliły na dzień 31 grudnia 2012 r. Pismem Wojewody nr FB-I.3111.171.2012.4 z dnia 18 maja 2012 r. poinformowano Gminę o zwiększeniu planu dotacji celowych w dziale 710, rozdziale 71035, § 2020 o kwotę 33.900,00 zł, z przeznaczeniem na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych zgodnie z porozumieniem z dnia 30 kwietnia 2012 r. Środki dotacji celowej przekazano Gminie w dniu 23 maja 2012 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 516, 524-526, 546]

Pismem nr WK.4040.2.2011 z dnia 7 października 2011 r. Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie II etapu przebudowy pomnika pamięci ofiar terroru okupanta niemieckiego na przebudowywanym pomniku nad mogiłami znajdującymi się na cmentarzu klasztoru OO. Franciszkanów w Karolinkach – Goruszkach, wskazując koszty przewidywanego remontu obiektu w wysokości 68.900,00 zł, w tym z budżetu Gminy w wysokości 5.000,00 zł. Porozumieniem zawartym pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą z dnia 29 maja 2012 r. Wojewoda upoważnił Gminę do przygotowania i przeprowadzenia czynności podejmowanych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz do udzielenia zamówień w zakresie wymaganym obowiązującymi przepisami, na wykonanie prac remontowych na ww. mogile. Zobowiązanie finansowe zaciągnięte w wyniku postępowania nie może przekraczać kwoty 30.000 zł, przy czym Gmina powiadomi wykonawcę oraz zawrze w umowie informację o tym, że na sfinansowanie zamówienia przeznaczona jest kwota 30.000 zł brutto ze środków Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie (Rada OPWiM). Stosownie do zapisów porozumienia, umowa z wykonawcą miała zawierać postanowienie na mocy którego faktura wykonawcy z 30 dniowym terminem płatności miała być wystawiona na ww. Radę.

[Dowód: akta kontroli, str. 522-523]

Wyboru wykonawcy zadania objętego ww. porozumieniami Gmina dokonała przy zastosowaniu procedur określonych w Zarządzeniu Nr 99/102 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 10 lutego 2012 r. w sprawie nadania regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 14 000 euro. W umowie z wykonawcą z dnia 19 lipca 2012 r. określono kwotę wynagrodzenia za wykonanie na wyżej opisanym pomniku 4 prostokątnych płyt granitowych wraz z mosiężnymi literami, w wysokości 65.190,00 zł, które będzie płatne przelewem w terminie 30 dni od daty otrzymania faktur (§ 5 ust. 1). Termin zakończenia przedmiotu umowy ustalono na dzień 31 sierpnia 2012 r. (zmieniony na dzień 20 września 2012 r. w drodze podpisanego aneksu z dnia 31 sierpnia 2012 r., w wyniku konieczności weryfikacji poprawności zapisów imion i nazwisk ofiar). W umowie zapisano, że płatnikiem faktury na kwotę 35.190,00 zł będzie Gmina, natomiast faktury na kwotę 30.000,00 zł Rada OPWiM.

[Dowód: akta kontroli, str. 66-74, 541-543, 944-945]

W dniu 17 września 2012 r. wykonawca wystawił Gminie fakturę VAT 2/09/2012 z tytułu wykonania czterech tablic z nazwiskami ofiar terroru hitlerowskiego przy klasztorze Franciszkanów w Karolinkach-Goruszkach w Gminie Miejska Górka, na kwotę 35.190,00 zł, z określonym 14 dniowym terminem płatności od daty jej wystawienia. Ww. kwota została przez Gminę zapłacona w dniu 20 września 2012 r.

Jednocześnie wykonawca z tytułu wykonania ww. prac wystawił w dniu 17 września 2012 r. fakturę VAT 1/09/2012 dla Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie na kwotę 30.000,00 zł, określając w tym dokumencie, zgodnie z

postanowieniami § 5 ust. 1 ww. umowy, 30 dniowy termin płatności faktury od daty jej wystawienia.

Protokół odbioru końcowego prac na które wystawiono ww. faktury sporządzono w dniu 17 września 2012 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 529-530, 532-534]

Na realizację zadania będącego przedmiotem opisanych wyżej porozumień z dnia 30 kwietnia 2012 r. oraz 29 maja 2012 r. Gmina wydatkowała ogółem w 2012 r. kwotę 37.120,50 zł (rozd. 71025, § 4300).

[Dowód: akta kontroli, str. 545, 789-810]

W dniu 19 września oraz 31 października 2012 r., Gmina złożyła do Wojewody sprawozdania rzeczowo-finansowe wynikające z postanowień zawartych odpowiednio porozumień z dnia 29 maja i 30 kwietnia 2012 r. Sprawozdania złożone zostały terminowo, jak również zawierały rzetelne dane w zakresie poniesionych na dzień składania tych sprawozdań wydatków.

[Dowód: akta kontroli, str. 527-531]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Gminy Miejska Górka w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Wskazanie nieprawidłowej daty złożenia wniosku przez producenta rolnego, w wydanej w dniu 1 marca 2012 r. decyzji Burmistrza ustalającej dla tego podmiotu kwoty: rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego na 2012 r., zwrotu podatku akcyzowego oraz części limitu pozostałego do wykorzystania w 2012 r.

Burmistrz wyjaśnił, że zwrot podatku akcyzowego ma charakter akcyjny, co oznacza, że w krótkim czasie pracownicy wykonujący to zadanie muszą wnioski zweryfikować i dokonać wypłaty. Pracownik wpisał w decyzji inną niż faktyczna datę przyjęcia wniosku, przy czym nie miało to żadnego wpływu na kwotę zwrotu podatku akcyzowego, która została naliczona prawidłowo.

[Dowód: akta kontroli, str. 433-438, 909-913]

- 2) Przyjęcie do Urzędu jako prawidłowego, wniosku producenta rolnego, nie zawierającego, z naruszeniem art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, danych w zakresie powierzchni użytków rolnych.

Z wyjaśnień Burmistrza wynikało, że wniosek o zwrot akcyzy został rozpatrzony pozytywnie, ponieważ wszystkie wnioski są weryfikowane przez pracowników, m.in. w oparciu o deklarację podatkową. Kwota zwrotu podatku akcyzowego została natomiast naliczona prawidłowo.

[Dowód: akta kontroli, str. 427-432, 909-913]

- 3) Wydanie przez Burmistrza w dniu 14 grudnia 2012 r. decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorcy innego niż ubezpieczeni, spełniającego kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zawierającej w podstawie prawnej nieprawidłowy (nieistniejący) przepis, tj. art. 7 ust. 6

ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z wyjaśnień Burmistrza wynikało, że nastąpił błąd literowy przy konstruowaniu decyzji. Użyto art. 7 ust. 6 a powinno być art. 7, ust. 2 ww. ustawy. W trakcie trwania kontroli upoważniony do tego Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie dokonał w dniu 14 lutego 2013 r., jak podał wyjaśniający, zmiany poprzedniej decyzji.

[Dowód: akta kontroli, str. 296-297, 909-913]

- 4) Udzielenie przez Burmistrza dla Kierownika OPS następujących upoważnień, z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa:
- upoważnienie z dnia 2 lipca 2007 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Upoważnienie to stosownie do art. 39 ust.4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, winna udzielić rada gminy;
 - upoważnienie wydane na podstawie Zarządzenia Nr 96/2004 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 30 listopada 2004 r. do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatków mieszkaniowych, na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 7 ust. 1 a ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zmianie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, podczas gdy należało podać art. 7 ust. 1 a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Przyczyną takiej sytuacji, jak podał Burmistrz, były pomyłki literowe.

Dopuszczenie do opisanego wyżej stanu świadczyło, zdaniem NIK, o nierzetelnym podejmowaniu działań w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli, str. 164-165, 909-913]

- 5) W Zarządzeniu Nr 85/2011 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 18 listopada 2011 r., upoważnieniu dla pracownika OPS do zatwierdzania w czasie usprawiedliwionej nieobecności Kierownika tej jednostki dokumentów księgowych do wypłaty oraz do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należącej do właściwości gminy wskazano nieprawidłową podstawę prawną, tj. art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 2005 r. (jednocześnie nieprawidłowo podano datę wydania ww. aktu) o finansach publicznych, który to przepis utracił moc z dniem 1 stycznia 2010 r.

Burmistrz podał, że sytuacja ta była wynikiem błędnego użycia ww. przepisu, natomiast w toku kontroli NIK dokonano zmiany ww. upoważnienia.

[Dowód: akta kontroli, str. 177, 909-913]

- 6) W wydanej Zarządzeniem Nr 132-1/12 Burmistrza Miejskiej Górki z dnia 8 sierpnia 2012 r. zmianie nadanych upoważnień dla pracownika OPS wskazano upoważnienia do:
- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczki

- alimentacyjnej – Zarządzeniem Nr 33/07 Burmistrza Miejskiej Górk z dnia 13 lipca 2007 r. (poz. 2 zarządzenia),
- przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odbioru oświadczeń majątkowych – upoważnieniem Burmistrza Miejskiej Górk z dnia 17 lipca 2008 r. (poz. 3 zarządzenia),
które nie obowiązywały na dzień dokonania ich zmiany, tj. w odniesieniu do pierwszego - w dniu 17 czerwca 2010 r. wydano nowe upoważnienie; drugiego – z dniem 14 czerwca 2010 r. uchylono art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Z wyjaśnień Burmistrza wynikało, że sytuacja ta była wynikiem przeoczenia, przy czym upoważnienie zostało w toku kontroli NIK zmienione.

[Dowód: akta kontroli, str. 170-171, 909-913]

- 7) Brak wskazania w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu, w części dotyczącej zadań prowadzonych przez Wydział Finansowy, zadań dotyczących realizowania obsługi finansowej jednostek sektora finansów publicznych oraz zadania związanego z prowadzeniem postępowań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Burmistrz wyjaśnił, że wprawdzie w regulaminie organizacyjnym nie zawarto zapisu o realizacji przez ten wydział zadania związanego ze zwrotem podatku akcyzowego, jednak Naczelnik Wydziału, który pełni również funkcję Skarbnika Miejskiej Górk, wpisał to zadanie do zakresu czynności pracownika Wydziału. Wyjaśniający poinformował ponadto, że w zakresach czynności pracowników Wydziału Finansowego umieszczono zapis, cyt.: „wykonywanie innych prac poleconych przez Skarbnika” oraz, że w dniu 20 lutego 2013 r. Zarządzeniem Nr 5/13 nadał Regulamin Organizacyjny Urzędu, w którym wykonanie zadania dotyczącego zwrotu podatku akcyzowego, jak również prowadzenia obsługi finansowej jednostek organizacyjnych gminy, powierzył Wydziałowi Finansowemu.

[Dowód: akta kontroli, str. 30-51, 54-55, 828, 909-913, 969-971]

- 8) Brak należytego nadzoru nad realizacją zadań przez Kierownika OPS, w wyniku niezłożenia przez tę osobę Radzie Miejskiej w Miejskiej Górcie do dnia kontroli NIK, corocznego sprawozdania z działalności ośrodka za 2011 r., o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z wyjaśnień Burmistrza wynikało, że ostatnie sprawozdanie z działalności OPS złożono Radzie Miejskiej w 2011 r. za rok poprzedni. W roku 2012 Rada nie wezwała Kierownika Ośrodka do przedstawienia sprawozdania z działalności za 2011 rok, z uwagi na trudną sytuację społeczną związaną z referendum o odwołanie Burmistrza (odbyło się w maju 2012 r. i ze względu na niską frekwencję było nieskuteczne) oraz z powodu kontroli kompleksowej OPS-u w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań własnych bieżących. Kierownik OPS zgodnie z planem sesji uchwalonym przez Radę Miejską w Miejskiej Górcie, przedstawi, jak podał wyjaśniający, na kwietniowej sesji, w 2013 r., sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2012, z elementami działalności w roku 2011, dotyczących zwłaszcza wyników przeprowadzonej kontroli kompleksowej Ośrodka w 2011 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 909-913]

- 9) Przyjęcie przez Urząd w dniu 17 września 2012 r., jako prawidłowej, faktury VAT wystawionej przez wykonawcę tablic z nazwiskami ofiar terroru hitlerowskiego przy klasztorze Franciszkanów na Goruszkach, na kwotę 35.190,00 zł, zobowiązującej do zapłaty wynagrodzenia w niezgodnym z warunkami umowy z dnia 19 lipca 2012 r. terminie 14 dni od daty jej wystawienia.

Z wyjaśnień Burmistrza wynika, że osoba przyjmująca fakturę nie była zobowiązana do jej weryfikacji i dokument skierowano do komórki merytorycznej, tj. Referatu ds. Inwestycji, którego kierownik potwierdził wykonanie przedmiotu umowy. Dalej fakturę przekazano do Wydziału Finansowego, który dokonał m.in. sprawdzenia faktury pod względem formalnym i rachunkowym, przy czym na tym etapie sprawdzany był m.in. termin płatności, a wystawiona faktura posiadała zapis o terminie płatności 1.10.2012 r., tj. 14 dni. Nie jest to, jak podał Burmistrz, zapis sprzeczny z umową 19 lipca 2012 r., gdyż w umowie tej nie określono jaki termin płatności ma zostać podany na fakturze. W umowie (§ 5 ust. 1) ustalono tylko, jak wynika z wyjaśnień, że zamawiający dokona płatności w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury tj. w ciągu 30 dni od dnia 17 września 2012 r. Zamawiający warunku tego, jak skonkludował Burmistrz, dochował, gdyż płatność nastąpiła 20 września 2012 r., czyli w terminie umownym i wobec tego nie stwierdza w tym przypadku żadnej nieprawidłowości.

[Dowód: akta kontroli, str. 532-534, 541-543, 909-913]

NIK nie podziela stanowiska Burmistrza w przedmiotowej sprawie. Zebrane bowiem dowody jednoznacznie potwierdzają, że faktura wystawiona dla Urzędu przez wykonawcę robót zawierała złożone na piśmie oświadczenie tego podmiotu, zobowiązujące odbiorcę do zapłaty wynagrodzenia w terminie niezgodnym z warunkami umowy. Dokument winien podlegać korekcie, czego w przedmiotowej sprawie nie dokonano. Wyznaczenie nieprawidłowego, tj. krótszego terminu płatności, wywołało jednocześnie przekazanie dla służb finansowo-księgowych nieprawdziwej informacji w zakresie terminu w jakim Gmina winna uruchomić posiadane środki finansowe. Podkreślić należy, że uchybienie to ma charakter formalny i nie miało istotnego wpływu na prawidłowość dokonywanego wydatku,

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W odniesieniu do budżetu za 2012 r. w Gminie nie dokonywano szacowania wielkości niezbędnych środków do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziałach 75011, 75101. Działania takie pozwoliłyby na wiarygodne określenie potrzeb finansowych w tym zakresie.

Ponadto do dnia kontroli NIK, Gmina nie występowała do Wojewody o zwiększenie środków dotacji, dotyczących zadań realizowanych w rozdziale 75011, podczas gdy w oparciu o wyliczenia dokonane w Urzędzie w toku niniejszego postępowania kontrolnego, zgłoszony został problem w postaci niedoszacowania przez Wojewodę Wielkopolskiego środków przeznaczonych na finansowanie tego zadania.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Gminy Miejska Górkę w badanym obszarze.

Opis stanu faktycznego

3. Sprawozdawczość budżetowa

3.1. Kwartalne sprawozdania Rb-50 – o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem w 2012 roku zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzane były w Gminie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejskiej Górcie (w zakresie wydatków) oraz jednostkowo i zbiorczo przez Urząd (w zakresie dochodów i wydatków).

[Dowód: akta kontroli, str. 730-777]

Sprawozdania o których mowa wyżej jednostki sporządzały w terminach określonych w załączniku Nr 44 część B i C rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹²

[Dowód: akta kontroli, str. 730-777, 861]

Dane wykazane w ww. sprawozdaniach, w odniesieniu do zadań opisanych w punktach 2.4.1 – 2.4.4. niniejszego wystąpienia były zgodne w z zapisami prowadzonej ewidencji księgowej. Dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Gminy były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 191-230, 634-647, 656-696, 730-777, 842-846, 920]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy Miejska Górka w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

1. Zapewnienie rzetelnego prowadzenia postępowań dotyczących zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, jak również rzetelne sprawowanie nadzoru nad przyjmowanymi dokumentami wystawianymi przez wykonawców usług realizowanych na rzecz Gminy,
2. Podjęcie działań, mających na celu udzielenie Kierownikowi OPS upoważnień, do prowadzenia postępowań, a także do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatków mieszkaniowych oraz w sprawach z zakresu potwierdzania prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wydanych na podstawie właściwych norm prawnych.
3. Podjęcie działań mających na celu złożenie przez Kierownika OPS sprawozdania z działalności Ośrodka za 2011 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹² Dz. U. z 2010 r. Nr 20, poz. 103

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 14 marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Dyrektor

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor